

Rapport

Rapport naar aanleiding van een klacht over de politiechef van de eenheid Amsterdam en de minister van Veiligheid en Justitie.

Datum: 30 december 2013

Rapportnummer: 2013/217

Aanleiding

Verzoekster heeft een relatie met de heer T. Deze had voordien een relatie met mevrouw L. De heer T. en mevrouw L. hebben samen een dochtertje, genaamd J. Mevrouw L. was werkzaam bij het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland. T. en L. waren verwickeld in een civiele procedure over de omgang met J.

Mevrouw L. deed op 22 december 2009 melding van seksueel misbruik van de toen driejarige J. bij de zedenpolitie van het korps waar zij werkte. Het misbruik zou volgens L. zijn gepleegd door verzoekster. Op 28 december 2009 heeft de politie een intakegesprek gehouden met L. Op 4 januari 2010 heeft de politie van de oma van het meisje een getuigenverklaring afgenomen en dit op geluidsband vastgelegd. Op 20 januari 2010 heeft de politie een gesprek gehad met de vader (T.). Vervolgens heeft er op 28 januari 2010 een tweede gesprek tussen L. en de politie plaatsgevonden. L. heeft uiteindelijk geen aangifte gedaan van hetgeen zij eerder in het oriënterend gesprek heeft gemeld. Wel werd het meisje J. voor hulpverlening door de politie aangemeld bij het Kinder- en Jeugd Trauma Centrum (KJTC). Op verzoek van de advocaat van L. heeft de zedenpolitie op 2 en 3 februari 2010 enkele stukken met betrekking tot de zedenmelding aan de advocaat gefaxt ten behoeve van de civiele procedure die T. was gestart.

In het kader van deze procedure kreeg verzoekster er kennis van dat zij kennelijk betrokken was in een strafrechtelijk onderzoek. Inmiddels had de voorzieningenrechter op 19 februari 2010 ook bepaald dat haar partner T. mee moest werken aan een onderzoek door het KJTC. Verzoekster vond dat het handelen van de zedenpolitie de belangen van haar partner, zijn dochter J., en ook haarzelf ernstig schade toe bracht. Ze vond dat de politie zich had gemengd in een civiel conflict. Ze had de indruk dat de politie via de hulpverlening probeerde om bij J. een verklaring af te nemen om deze later in een strafrechtelijk onderzoek tegen verzoekster te gebruiken. Zij vroeg de zedenofficier van justitie om hulp. Omdat verzoekster geen reactie kreeg heeft zij een klacht ingediend en nogmaals aangedrongen op een inhoudelijke reactie. De plaatsvervangend hoofdofficier van justitie heeft uiteindelijk inhoudelijk gereageerd. Verzoekster kon zich niet vinden in de reactie en richtte zich tot de Nationale ombudsman. In een gesprek op het bureau van de Nationale ombudsman heeft verzoekster haar klacht toegelicht. De Nationale ombudsman besloot vervolgens op 8 maart 2013 een onderzoek in te stellen naar de klacht van verzoekster.

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat de politie Amsterdam-Amstelland een melding van seksueel misbruik tegen haar onzorgvuldig en niet professioneel heeft behandeld.

Ook klaagt verzoekster erover dat de politie stukken uit het politiedossier aan de advocaat van de aangeefster/meldster heeft verstrekt.

Standpunt verzoekster

Verzoekster vindt dat de politie Amsterdam-Amstelland een zedenmelding van een eigen collega (L. werkte immers bij dit korps) niet had moeten behandelen, maar de melding naar een ander korps had moeten doorgeleiden. Volgens verzoekster is er door de politie niet conform de geldende regelgeving gehandeld. Zo is de verklaring van de vader niet vastgelegd door de politie en is de informatie die hij heeft aangeleverd niet geverifieerd. De vader had namelijk onder meer te kennen gegeven dat hij al bang was dat zijn ex-vriendin iets dergelijks zou gaan doen. Een jaar daarvoor heeft hij deze zorg – op advies van een ander politiekorps - ook al met de huisarts gedeeld.

Verder was er volgens verzoekster geen sprake van hulpverlening, toen de politie het meisje doorverwees naar het KJTC. Een betrokken zedenrechercheur meldde het meisje zelf aan. In een email van 4 februari 2010 van deze zedenrechercheur aan de advocaat van de moeder legt de rechercheur uit waarom de politie het niet in het belang van het meisje vindt om aangifte te doen: het meisje is te jong om in een (kindvriendelijke) studio te worden gehoord. Er was overleg gevoerd met het KJTC en die hadden toegezegd het meisje snel te kunnen zien. Uit een email van het KJTC aan het Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) zou blijken dat de politie hierin sturend is geweest. In de email van 17 maart 2010 staat dat *'het meisje en haar ouders zijn aangemeld door mevrouw A., Jeugd en Zeden Amsterdam met het verzoek J. proces diagnostisch te onderzoeken en of er sprake is van trauma gerelateerde problematiek met het verzoek om dit onderzoek op video op te nemen. Dit om te voorkomen dat J. bij een mogelijke aangifte van seksueel misbruik haar verhaal opnieuw zou moeten vertellen in een studioverhoor, mocht ze hierover gedurende het onderzoek al verteld hebben'*. Verzoekster heeft het idee dat de politie hiermee heeft geprobeerd de regels te omzeilen, om zo toch het meisje te kunnen laten horen. Daarnaast liep er al een onderzoek van het AMK en kan verzoekster niet begrijpen waarom dit niet kon worden afgewacht. Het AMK heeft op 16 februari 2010 aan de ouders van het meisje laten weten dat tijdens het onderzoek geen aanwijzingen waren gevonden die konden duiden op seksueel misbruik of mishandeling of verwaarlozing.

Verder vond verzoekster het onbegrijpelijk en onacceptabel dat de politie stukken uit het politiedossier, te weten de verklaring van oma en de verklaring van L. op verzoek van L. aan haar advocaat heeft gefaxt. Dit terwijl de politie wist dat de stukken zouden worden gebruikt in een civiele procedure. Bovendien waren de stukken niet geanonimiseerd. Verzoekster vindt dat de politie uiterst zorgvuldig om moet gaan met verstrekking van dergelijke stukken, helemaal als het om een zedenzaak gaat. Bij de behandeling van de zedenmelding had de politie ook veel alerter moeten zijn op de context waarbinnen de melding werd gedaan. De omgang verliep moeizaam.

Verzoekster en haar vriend, de vader van J., wilden dat het onderzoek naar het vermeende misbruik binnen het strafrecht zou plaatsvinden omdat dan naar de waarheid kon worden gezocht en niet via de hulpverlening.

Standpunt politiechef eenheid Amsterdam

In het kader van het onderzoek werd de politiechef van de eenheid Amsterdam om een reactie gevraagd. Samengevat reageerde de politiechef als volgt.

De behandeling van de melding

Mevrouw L., de moeder van J. kwam met de zedenmelding toen J. drie jaar en negen maanden oud was. Mevrouw L. was geruime tijd in een echtscheiding verwickeld. Ze is door haar chef naar het team seksuele kindermishandeling verwezen. L. wilde een informatief gesprek, over de uitlatingen die haar dochter tegenover oma had gedaan. L. kon moeilijk vaststellen of er inderdaad sprake was van seksueel misbruik of dat er iets anders aan de hand was en wilde daarover een informatief gesprek.

Omdat J. als eerste haar verhaal aan oma had gedaan, is oma gehoord. Dit gesprek is auditief opgenomen. Omdat J. nog geen vier jaar oud was, is afgezien van het horen in een kindvriendelijk verhoorstudio. Hierna is de conclusie getrokken dat moeilijk kon worden vastgesteld wat de werkelijke aard en aanleiding van de uitlatingen van J. tegenover haar oma waren.

De zedenpolitie heeft een belangrijke taak in het opsporingsonderzoek, maar zeker ook in het begeleiden van het slachtoffer naar adequate hulpverlening. Er is een groot netwerk van hulpverleningsinstanties waarnaar kan worden doorverwezen. Het KJTC is daar een onderdeel van waar veel deskundigheid aanwezig is op het gebied van traumabegeleiding en het constateren van signalen van mogelijk seksueel misbruik. Het opnemen van gesprekken is door de politie gevraagd, om te voorkomen dat het meisje nogmaals bevraagd zou moeten worden als ze iets zou verklaren dat mogelijk toch op seksueel misbruik zou duiden. Ook bestaat de mogelijkheid om de beelden nogmaals te bestuderen, eventueel met deskundigen. Als tijdens de gesprekken blijkt dat er niets aan de hand is, kan dat met de beelden worden aangetoond en veel onduidelijkheden voorkomen. Een andere belangrijke reden is dat als het kind iets verklaart over seksueel misbruik, achteraf kan worden vastgesteld hoe het kind is bevraagd. Omdat een jong kind zeer gevoelig is voor suggestieve bevraging, is het van belang dat achteraf vastgesteld kan worden of daar sprake van is. Niet zelden blijkt een verhaal van een kind, na bevraging door een gecertificeerd studioverhoorder van de zedenpolitie, niet of slechts ten dele waar,

waardoor een valse beschuldiging kan worden aangetoond.

De stukken uit het politiedossier zijn aan de advocaat van de moeder verstrekt, omdat de moeder in het intakegesprek aangaf graag een schriftelijke weergave te willen van het verloop van haar melding bij de zedenpolitie. Haar ex-man was bezig om een omvangrijk dossier aan te leggen om te bewijzen dat zij aan Münchhausen by proxy zou lijden met als doel de volledige voogdij te krijgen. De ex-man had hiertoe het AMK ingeschakeld. L. achtte het belangrijk dat de rechtbank kennis zou nemen van haar melding. Er is aan de advocaat een beknopt verslag van het intakegesprek gestuurd en een afschrift van de verklaring van oma. Dit is gebeurd met instemming van oma. De documenten bevatten geen informatie die meldster en/of de getuige niet persoonlijk tijdens de gesprekken hebben verteld en kunnen worden gezien als inzagerecht. Hiervoor is geen privacyfunctionaris geraadpleegd.

De toen geldende zedenaanwijzing verzette zich ook niet tegen deze verstrekking. En uit de brief die de plaatsvervangend hoofdofficier van justitie op 18 juli 2011 als reactie op de klacht van verzoekster stuurde, blijkt ook dat hij de verstrekking niet ontoelaatbaar achtte, aldus de politiechef.

Er is in de eerste fase geen overleg geweest met de officier van justitie omdat daarvoor de grond ontbrak. Er bestond veel onduidelijkheid over het mogelijke seksueel misbruik van J. Ook was er enkel sprake van een informatief gesprek en werd, mede door de feiten die er lagen, al snel duidelijk dat de moeder van J. geen aangifte zou doen en dat daarmee een einde kwam aan het opsporingsonderzoek.

Dat L. bij de politie Amsterdam werkte, heeft in de behandeling van de melding geen rol gespeeld en is evenmin van invloed geweest op de verdere behandeling. Het belang van het kind stond voor de politie voorop. De politiechef was van mening dat het informatief gesprek en het horen van oma prima door het korps zelf kon worden gedaan, om een nauwkeurig inschatting te kunnen maken van de ernst van de melding. Als hierna de conclusie zou zijn dat er sprake was van een verdachte, dan was de volgende stap ongetwijfeld richting Bureau Interne Zaken van het regiokorps waar verzoekster werkte.

Politiegegevens over de zedenmelding

Tevens verstrekte de politiechef relevante stukken met betrekking tot de zedenmelding. Meer in het bijzonder ging het om het proces-verbaal van het getuigenverhoor van de oma van J., een registratie van een zedenrechercheur over de melding van de moeder en een journaal van handelingen.

Voor zover van belang staat in dat journaal vermeld dat op 28 december 2009 een intakegesprek met moeder is gehouden en dat na overleg werd besloten dat het dochtertje op voorhand zou worden verhoord in een studio. Op 4 januari 2010 werd gezien het doel

en de eisen van een studioverhoor, afgezien van een studioverhoor. Dit is overlegd met moeder. Besloten is om een getuigenverklaring van oma met de onthullingen van J. op te nemen. Vandaar uit werd bepaald of moeder aangifte zou doen en een studioverhoor zou volgen. Moeder zou eerst met J. naar het KJTC gaan. De zedenpolitie zou contact leggen met het KJTC. De afspraak werd gemaakt dat alle gesprekken zouden worden opgenomen, zodat de weg naar een aangifte mogelijk bleef. Vooralsnog ging moeder met J. naar het KJTC om te onderzoeken of de uitspraak ook ergens anders vandaan kon komen. Verder vermeldt het journaal de contacten die er met de vader zijn geweest. Het journaal vermeldt dat moeder op 28 januari 2010 opnieuw een gesprek met de zedenpolitie heeft gehad. Ze heeft aangegeven wat haar dochter heeft gezegd, dat er op 8 februari 2010 een kort geding is, dat vader allerlei informatie verzamelt en dat ze bang is dat zij met lege handen staat. Ook heeft ze aangegeven dat hulpverlening voor J. de beste optie is. Het journaal vermeldt dat moeder op 2 februari 2010 met de zedenrechercheur heeft gebeld en dat ze vroeg of oma een aanvullende verklaring kon afleggen. Dat is afgehouden. Ook vermeldt het journaal diverse contacten tussen moeder en de politie over het vervolg bij het KJTC.

Standpunt minister van Veiligheid en Justitie

De minister van Veiligheid en Justitie reageerde samengevat als volgt op het onderzoek van de Nationale ombudsman.

De reactie van de politiechef (waarin opgenomen het standpunt van de plaatsvervangend hoofdofficier van justitie) kon de indruk wekken dat het Openbaar Ministerie het altijd toelaatbaar acht om kopieën van eigen verklaring af te geven. De plaatsvervangend hoofdofficier van justitie was echter op grond van bijzondere omstandigheden tot het oordeel gekomen dat het verstrekken van eigen verklaringen in deze zaak niet ontoelaatbaar was. Deze omstandigheden betroffen het feit dat mevrouw L. had afgezien van het doen van aangifte. Hierdoor was het aannemelijk dat er geen strafrechtelijk onderzoek zou plaatsvinden. Ook hebben betrokkenen zelf verzocht om afgifte van een kopie van hun eigen verklaringen. Deze verklaringen bevatten geen beoordeling van de politie, maar zijn slechts een weergave van hetgeen betrokkenen tegenover de politie hebben verklaard. Nu betrokkenen zelf verantwoordelijk zijn voor het inbrengen van stukken in een civiele procedure, is naar het oordeel van de plaatsvervangend hoofdofficier van justitie niet ontoelaatbaar gehandeld, aldus de minister.

Hoor en wederhoor

De reacties van de politiechef en minister werden in het kader van hoor en wederhoor aan verzoekster voorgelegd.

Op de reactie van de politiechef reageerde verzoekster als volgt.

Wat betreft de verstrekking van stukken stelt verzoekster dat op grond van artikel 39i Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens stukken enkel kunnen worden ingezien door personen die geen verdachte (meer) zijn. Van verstrekking is dan geen sprake. Ook vindt verzoekster dat inzage of verstrekking slechts mogelijk is als er een zwaarwegend belang was en daarvan was hier geen sprake. Een zorgvuldige afweging heeft ook helemaal niet plaatsgevonden, concludeert verzoekster uit het feit dat de stukken op 2 en 3 februari 2010, kort voor de zitting van de voorzieningenrechter van 8 februari 2010 zijn verstrekt.

Verzoekster blijft verder bij haar standpunt dat de politie gehandeld heeft in strijd met de zedenaanwijzing, althans in ieder geval met de geest daarvan. Verzoekster voert een aantal punten aan waarom zij vindt dat de politie Amsterdam een melding van een van hun collega's niet zakelijk en objectief heeft behandeld, maar vol voor het verhaal van de moeder zijn gegaan. Zo komt de afspraak voor het intakegesprek tot stand door twee leidinggevenden. Er is geen sprake van een gewone burger die zich meldt. Verder voert verzoekster aan dat de plaatsvervangend bureauchef zich zelden persoonlijk bezig houdt met de inhoudelijke afhandeling van de zaak, terwijl hij veel meer het overzicht had moeten houden, zeker gezien de mogelijke betrokkenheid van eigen collega's. Zo heeft hij zelf de intake gedaan en gesprekken met de vader gevoerd.

Ook stelt verzoekster dat het gebruikelijk is dat bij een melding kort de situatie wordt beschreven en er een afspraak wordt gemaakt voor een intake, waarin meer uitgebreid wordt ingegaan op de gebeurtenissen en waarin bedenktijd wordt gegeven voor het al dan niet doen van aangifte. Volgens verzoekster blijkt uit de stukken dat moeder bij de telefonische melding al allerlei adviezen worden gegeven, terwijl er helemaal nog geen zicht is op de situatie. Ook in strijd met de normale gang van zaken is dat er in dit geval een intake is gehouden en dat men op voorhand de dochter al wil horen in een studio. Verder is er onvoldoende acht geslagen op de rol en de positie van de vader. Contacten met vader vinden alleen op zijn initiatief plaats, terwijl moeder wel meermalen actief door de politie is benaderd. Ook neemt de politie het contact met het KJTC uit handen van de moeder en gaan ze het contact aan terwijl ze weten dat er een onderzoek van het AMK loopt. Volgens verzoekster probeerde de politie hiermee de regels te omzeilen. Het KJTC heeft ook aangegeven dat het geen normale gang van zaken is dat zij auditieve opnames maken, maar dat zij een uitzondering maakte, omdat de politie erom verzocht. Ook uit journaals van de politie blijkt volgens verzoekster dat het KJTC de verhoren opneemt,

zodat de weg naar aangifte mogelijk blijft. Het gesprek waar vader zelf om heeft gevraagd, is ook niet vastgelegd. In de contacten met moeder heeft de politie wel aandacht gegeven aan de voorgeschiedenis, terwijl dit bij vader niet is gebeurd. Evenmin is de informatie die hij (over de voorgeschiedenis) heeft aangedragen, geverifieerd. Ook is niet vermeld dat vader nadrukkelijk heeft verzocht om behandeling door een ander regiokorps, in verband met de objectiviteit van het onderzoek. Verder hadden bij de politie alle alarmbellen moeten gaan rinkelen, op het moment dat moeder bij de intake aangaf dat zij een schriftelijke weergave wilde hebben van het verloop van haar melding bij de zedenpolitie, omdat ze wist dat haar ex-man een dossier aanlegde en zij het belangrijk vond dat de rechtbank kennis zou krijgen van haar melding. Deze informatie kon duiden op de achtergrond van een vechtscheiding. Ook voert verzoekster aan dat vader op 26 januari 2010 aangifte tegen verzoekster wilde doen, in een uiterste poging om de waarheid boven tafel te krijgen, maar dat hij in de wacht werd gezet. Wel zijn op 2 en 3 februari 2010 stukken aan de advocaat van moeder verstrekt, omdat moeder vooralsnog geen aangifte wilde doen. De vader werd hier niet over geïnformeerd, evenmin werd er op het doen van aangifte teruggekomen. Verder heeft een betrokken zedenrechercheur rechtstreeks via verschillende wegen contact met de advocaat van de moeder opgenomen. Ook deed zij (als collega) het intakegesprek alleen met de moeder, hetgeen volgens verzoekster ongebruikelijk is. Van overleg met het Openbaar Ministerie blijkt niet uit het journaal, welk overleg volgens verzoekster wel had moeten plaatsvinden.

Op de reactie van de minister reageerde verzoekster als volgt.

Ondanks de nuancering die de minister had aangebracht, acht verzoekster de verstrekking nog steeds onjuist en onrechtmatig. In de gegeven omstandigheden had de politie juist niet mogen verstrekken. Zij heeft telkens gewezen op haar specifieke omstandigheden. De overwegingen van de minister acht verzoekster verder onjuist. Op het moment van verstrekken stond namelijk helemaal niet vast dat geen aangifte zou worden gedaan. Volgens verzoekster heeft de politie aangegeven dat *vooralsnog* niet tot aangifte zou worden overgegaan.

Wel is besproken dat moeder en dochter naar het KJTC zouden gaan, waarbij opname van de gesprekken werd geadviseerd *zodat de weg naar aangifte mogelijk blijft*, zo citeert verzoekster het journaal van de politie. Het stond volgens verzoekster dus nog helemaal niet vast dat er geen aangifte zou volgen. Dat was eerder ook haar verwijt, dat de politie de onmogelijkheid van een studioverhoor heeft proberen te omzeilen via het KJTC. Ook om andere redenen acht verzoekster verstrekking van de documenten aan de advocaat onjuist. In het verslag van de moeder zijn persoonsgegevens van verzoekster genoemd en dat alleen al maakt dat niet zonder meer kon worden verstrekt. Verder gaat het ook om een getuigenverklaring van oma, die in een proces-verbaal is vastgelegd, waaraan volgens het Wetboek van Strafvordering veel bewijswaarde wordt gehecht. Verder stelt verzoekster dat de omstandigheid dat het om een politiedocument gaat, al een bepaalde waarde aan een stuk geeft. De moeder heeft hier niet voor niets om verzocht. Als de vorm waarin de

informatie werd verstrekt niet van belang was, dan zou de moeder niet expliciet om deze informatie hoeven vragen. Verzoekster vindt het verder te makkelijk dat de minister de verantwoordelijkheid van het inbrengen van deze stukken in een procedure op de moeder afschuift. Verder ontbrak er een wettelijke basis voor verstrekking. Het had hooguit kunnen plaatsvinden als de naam van verzoekster was geanonimiseerd. Dat er vooralsnog geen aangifte werd gedaan en dat om die reden de stukken konden worden verstrekt, acht verzoekster een oneigenlijk argument.

Oordeel Nationale ombudsman

Ten aanzien van de klacht over de wijze waarop de zedenmelding is behandeld.

1. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat de overheid er voor zorgt dat haar medewerkers volgens hun professionele normen werken. De burger mag van hen bijzondere deskundigheid verwachten. Dit brengt met zich mee dat de politie een melding van mogelijk seksueel misbruik van een minderjarige objectief en zorgvuldig onderzoekt en daarbij conform de geldende richtlijnen werkt.

2. De Aanwijzing opsporing en vervolging inzake seksueel misbruik (een beleidsregel van het Openbaar Ministerie, zie Achtergrond onder I.) bevat regels voor de politie en de officier van justitie hoe te handelen bij seksueel misbruik in het algemeen en in afhankelijkheidsrelaties, zoals in de onderhavige casus. De aanwijzing beschrijft verschillende fases in het opsporingsonderzoek, zoals het informatieve gesprek en de eventuele aangifte die daarop volgt. De nadruk wordt gelegd op zorgvuldigheid, controleerbaarheid en neutraliteit. Ook bevat de aanwijzing regels voor de bejegening van slachtoffers. Zo is onder meer bepaald dat het de zorg is van de behandelend politieambtenaar om te bewerkstelligen dat hulpverlening aansluit op het politieke traject. Zo nodig wordt contact gelegd met een hulpverleningsinstelling. En elk regiokorps dient te beschikken over een protocol met betrekking tot opvang en doorverwijzing van slachtoffers van zedenmisdriven. Ook vermeldt de aanwijzing dat de landelijke expertisegroep bijzondere zedenzaken (LEBZ) kan worden geraadpleegd. Een voorbeeld van deze facultatieve consultatie is seksueel misbruik dat naar voren komt na een echtscheiding.

3. Verzoekster heeft een aantal argumenten aangevoerd waarom zij van mening is dat er geen sprake is geweest van een zorgvuldige en professionele behandeling van de zedenmelding. Zo heeft zij allereerst aangevoerd dat de politie de melding door een ander korps in behandeling had moeten laten nemen. De Nationale ombudsman deelt verzoeksters mening niet. Naar aanleiding van de melding van de moeder van het meisje heeft er slechts een oriënterend onderzoek plaatsgevonden, dat bestond uit een intakegesprek met verzoekster en het verhoren van de oma van het meisje, dat in een proces-verbaal is weergegeven. Deze handelingen waren in het belang van het meisje.

Van enig strafrechtelijk onderzoek (in de richting van de verdachte) is niet gebleken. Om die reden was het niet nodig om de zaak over te dragen aan een ander politiekorps.

Voorts heeft verzoekster gesteld dat de verklaring van de vader niet door de politie is vastgelegd en dat de door hem aangeleverde informatie niet is geverifieerd. Uit de journaals blijkt dat ook de contacten met de vader (die op initiatief van de vader tot stand zijn gekomen) zijn vastgelegd en wat de inhoud van deze contacten is geweest. De Nationale ombudsman ziet geen noodzaak om deze contactmomenten in een proces-verbaal vast te leggen, nu er nog geen sprake was van een opsporingsonderzoek. Het niet verifiëren van de door vader aangeleverde informatie acht de Nationale ombudsman in dit stadium evenmin onjuist.

Tevens heeft verzoekster aangegeven dat er geen sprake was van hulpverlening toen de politie het meisje doorverwees naar het KJTC. Volgens verzoekster heeft de politie hiermee de regels geprobeerd te omzeilen, om het meisje zo toch te kunnen laten horen.

Gebleken is dat het meisje en haar moeder door de politie zijn aangemeld bij het KJTC en dat de politie het KJTC heeft verzocht om het onderzoek van het meisje op video op te nemen. De Nationale ombudsman kan zich voorstellen dat bij verzoekster de indruk is ontstaan dat op deze wijze geprobeerd werd om het meisje via een omweg een verklaring af te laten leggen. De Nationale ombudsman acht de aanmelding in het kader van hulpverlening echter niet onjuist. Het meisje had immers bepaalde uitlatingen gedaan en het KJTC kon onderzoeken of die uitlatingen aanleiding vormden om tot hulpverlening te adviseren. Het is voorstelbaar dat aan het KJTC is verzocht om het onderzoek op te nemen. Het was immers in het belang van het meisje te voorkomen dat zij – wanneer het toch nog tot een strafrechtelijk onderzoek zou komen – nogmaals zou moeten worden verhoord. Bovendien is opname van belang om na te kunnen gaan op welke wijze het onderzoek heeft plaatsgevonden en of er suggestieve dan wel sturende vragen zijn gesteld.

De Nationale ombudsman vindt het echter vreemd dat niet met inschakeling van het KJTC kon worden gewacht totdat het onderzoek van het AMK was afgerond. Deze gedraging is echter niet zodanig dat de wijze waarop de zedenmelding is opgepakt, als niet behoorlijk moet worden aangemerkt. De politie heeft het vereiste van professionaliteit derhalve niet geschonden.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Ten aanzien van de klacht over verstrekking van stukken uit het politiedossier.

1.1 Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat grondrechten van burgers worden gerespecteerd. Eén van die grondrechten is het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Dit grondrecht is in het geding als de politie privacygevoelige

informatie verstrekt aan derden. Het verstrekken van gegevens mag slechts plaatsvinden voor zover dit bij of krachtens wet uitdrukkelijk is toegestaan.

1.2 Deze klacht wordt tevens getoetst aan het hierboven beschreven vereiste van professionaliteit.

2. De verstrekking van de stukken aan de moeder van het meisje kan worden gezien als een vorm van inzagerecht ex artikel 25 Wet Politiegegevens. Dit artikel regelt het recht op kennisname van politiegegevens die de persoon, die daarom verzoekt, betreffen.

De moeder kon als wettelijk vertegenwoordiger van het meisje om inzage van de stukken vragen. De Nationale ombudsman oordeelt echter dat verstrekking van deze stukken op grond van artikel 27 WPG geweigerd had moeten worden. Enerzijds zou verstrekking ertoe kunnen leiden dat de goede uitvoering van de politietaak in het geding komt: mogelijk toekomstig opsporingsonderzoek zou immers geschaad kunnen worden door verstrekking van de stukken aan de moeder. De politie heeft het KJTC verzocht om het onderzoek op video vast te leggen om te voorkomen dat het meisje nogmaals zou moeten verklaren als er toch signalen zijn die wijzen op seksueel misbruik. Dit impliceert dat nader opsporingsonderzoek niet is uitgesloten. Indien de moeder en/of de oma later door de Rechter-Commissaris of de rechter zullen worden gehoord, kan het voor de waarheidsvinding van belang zijn dat zij hun verklaring niet kunnen afstemmen op een eerder afgelegde verklaring. Om die reden had verstrekking achterwege moeten blijven. Dit is ook in lijn met de huidige aanwijzing opsporing en vervolging inzake seksueel misbruik, waarin is bepaald dat in het belang van het onderzoek geen afschrift van de aangifte c.q. de getuigenverklaring wordt verstrekt gedurende het onderzoek tot en met de terechtzitting. Dat de stukken toch zijn verstrekt, is in strijd met het vereiste van professionaliteit.

Anderzijds had verstrekking achterwege moeten blijven in het kader van de bescherming van de rechten en vrijheden van derden: door verstrekking van de stukken - en bovendien het niet anonimiseren daarvan - is de privacy van verzoekster geschaad.

De Nationale ombudsman oordeelt dat tevens is gehandeld in strijd met het vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat grondrechten - in dit geval het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer - worden gerespecteerd.

De gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de behandeling van de zedenmelding is niet gegrond.

De klacht over de verstrekking van stukken is gegrond, vanwege strijd met het vereiste van professionaliteit en het vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat grondrechten – in dit geval het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer – worden gerespecteerd.

Achtergrond

I. Aanwijzing opsporing en vervolging inzake seksueel misbruik (2008A031), geldend op 22 december 2009 (per 1 januari 2011 is in werking getreden de nieuwe aanwijzing opsporing en vervolging inzake seksueel misbruik, 2010A026).

II. Wet politiegegevens

Artikel 25 (verzoek om kennisneming)

1. De verantwoordelijke deelt een ieder op diens schriftelijke verzoek binnen zes weken mede of, en zo ja welke, deze persoon betreffende politiegegevens verwerking ondergaan. Hij verstrekt daarbij tevens desgevraagd inlichtingen over de vraag of de deze persoon betreffende politiegegevens gedurende een periode van vier jaar voorafgaande aan het verzoek zijn verstrekt en over de ontvangers of categorieën van ontvangers aan wie de gegevens zijn verstrekt. De verantwoordelijke kan zijn beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen, dan wel voor ten hoogste zes weken indien blijkt dat bij verschillende regionale of landelijke eenheden van de politie politiegegevens over de verzoeker worden verwerkt. Van de verdaging wordt schriftelijk mededeling gedaan.

2. Bij regeling van Onze Ministers kunnen nadere regels worden gesteld over het verzoek en de wijze van kennisneming.

Artikel 27, eerste lid (uitzonderingen):

1. Een verzoek, als bedoeld in artikel 25, eerste lid, wordt afgewezen voor zover het onthouden van kennisneming noodzakelijk is in het belang van:

- a. de goede uitvoering van de politietaak;
- b. de bescherming van de rechten van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van derden;
- c. de veiligheid van de staat.